

Esitutinnan toimittamista koskeva harkinta ja sen perusteleminen

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerille 8.5.2024 osoittamassaan kantelussa arvostellut Hämeen poliisilaitoksen rikoskomisario A:n 29.4.2024 tekemää päätöstä esitutinnan toimittamatta jättämisestä.

Kantelija oli tehnyt rikosilmoituksen siitä, että hänen yksityiselämäänsä kuuluvia tietojaan, joista osa oli hänen ilmoittamansa mukaan valheellisia, oli levitetty Facebook-ryhmässä. Kantelijan mukaan menettely täyttää yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisen tai kunnianloukkauksen tunnusmerkistön.

Tutkinnanjohtajan päätöksen mukaan asiassa ei ollut syytä epäillä kunnianloukkausta, koska julkaistujen tietojen ei ollut syytä epäillä olleen selkeästi valheellisia.

SELVITYS

Pyysin Poliisihallitukselle osoittamassani selvitys- ja lausuntopyynnössä ottamaan kantelussa esitetyn ohella kantaa muun ohella siihen, ettei päätöksessä ollut arvioitu asiaa kunnianloukkauksen rikoslain 24 luvun 9 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetyn tunnusmerkistön (muuten kuin 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla halventaa toista) eikä yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisestä rikoslain 24 luvun 8 §:n 1 momentissa olevan tunnusmerkistön kannalta.

Lisäksi pyysin selvityksessä ja lausunnossa ottamaan kantaa siihen, että päätöksessä oli ilmaistut ”ei rikosta” ja ”tutkinta päätetään” ja sovellettuna lainkohtana esitutkintalain 10 luvun 2 §:n 2

momentti, vaikka päätöksessä vaikutti sen perustelujen mukaan olevan kyseessä esitutinnan toimittamatta jättäminen sen vuoksi, ettei asiassa tutkinnanjohtajan arvion mukaan ollut syytä epäillä rikosta. Lisäksi totesin havaintonani, että päätöksen asianosaisohjeissa mainittiin jo vuonna 2019 kumottu säännös ja että mainittujen ohjeiden ohella myös asiassa sovellettuna lainkohtana mainittiin asianomistajan syyteoikeutta koskeva säännös.

Poliisihallitus on 26.7.2024 antanut asiasta lausuntonsa, jonka liitteenä on Hämeen poliisilaitoksen ja sen rikospoliisisektorin johtajan lausunnot sekä tutkinnanjohtajana kantelun kohteena olevassa asiassa toimineen rikoskomisario A:n selvitys. Lausunnot ja selvitys toimitetaan tiedoksi kantelijalle tämän päätöksen liitteenä.

RATKAISU

1 Esitutkintapäätöksen sisältö ja oikeudellinen peruste

Rikoskomisario A on kanteluun liitettyssä esitutkintapäätöksessä todennut siinä esittämillään perusteilla päättävänsä, että ”asiassa ei ole syytä epäillä rikoksen tapahtuneen ja tutkinta päätetään”. Ratkaisussa on päätösperusteena ”Ei rikosta”. Sovellettuna lainkohtina päätöksessä on mainittu muun ohella esitutkintalain 3 luvun 3 §, 10 luvun 2 §:n 2 momentti ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 14 §.

Esitutkintalain 3 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan esitutkintaviranomaisen on toimitettava esitutkinta, kun sille tehdyn ilmoituksen perusteella tai muuten on syytä epäillä, että rikos on tehty. Rikoskomisario A on päätöksensä perusteluissa otsikon ”Lainsäännöksistä” alla selostanut mainitun säännöksen sisällön ja siitä sen lainvalmistelutöissä esiin tuotua.

Esitutkintalain 10 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan esitutinnan valmistuttua asia on toimitettava syyttäjälle syyteharkintaa taikka sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa tarkoitetun määräyksen tai vaatimuksen antamista varten. Rikoskomisario A:n ratkaisunsa yhdeksi oikeudelliseksi perusteeksi ilmoittaman mainitun pykälän 2 momentin mukaan esitutkinta päätetään kuitenkin saattamatta asiaa syyttäjän käsiteltäväksi, jos tutkinnassa on selvinnyt, ettei rikosta ole tehty taikka ettei asiassa voida nostaa ketään vastaan syytettä tai esittää muuta rikokseen perustuvaa julkisoikeudellista vaatimusta.

Oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 14 § koskee asianomistajan syyteoikeuden käyttämistä, joten se ei ole voinut olla päätöksen oikeudellisena perusteena. Rikoskomisario A on selvityksessään todennut mainitun säännöksen tulleen ilmoitetuksi sovelletuksi lainkohdaksi inhimillisen erheen seurauksena.

Selvityspyynnössäni esiin tuomallani tavalla päätöksessä olleet ilmaisut ”ei rikosta” ja ”tutkinta päätetään” samoin kuin sovellettuna lainkohtana mainittu esitutkintalain 10 luvun 2 §:n 2 momentti viittasivat siihen, että päätöksessä oli kyse tutkinnanjohtajan ratkaisusta olla toimittamatta asiaa syyttäjän syyteharkintaan, koska esitutkinnassa oli käynyt ilmi, ettei rikosta ollut tehty. Päätöksen perustelujen ja sovelletuksi lainkohdaksi niin ikään ilmoitetun esitutkintalain 3 luvun 3 §:n, jonka sisältöä päätöksessä oli edellä mainituin tavoin myös selostettu, perusteella kyse näyttäisi olleen tutkinnanjohtajan päätöksestä olla aloittamatta esitutkintaa, koska siinä ei hänen arvionsa mukaan ollut ollut syytä epäillä rikosta. Rikoskomisario A:n esitutkintapäätös on kerrotun perusteella sisäisesti ristiriitainen eikä siitä yksiselitteisesti ilmene, mitä sillä oli päätetty.

Rikoskomisario A:n selvityksessään esiin tuoman perusteella päätöksessä on hänen käsityksensä mukaan ollut ensiksi mainitusta aloitetun esitutkinnan lopettamista saattamatta asiaa syyttäjän harkittavaksi. A ei ilmoittamansa mukaan ollut ollut tietoinen siitä, oliko rikoksesta epäilty tietoinen roolistaan esitutkinnassa tai oliko tälle ilmoitettu olevansa asiassa rikoksesta epäilty. Hän on todennut, että rikosilmoitus oli kirjattu poliisilaitoksen esikäsittely-yksikössä, jonka hän on luonnehtinut toimivan siten, että rikosprosessiin kuulumattomat asiat eivät jatka yksiköstä varsinaisiin tutkintaryhmiin. A:ta oli ilmoittamansa mukaan ohjannut periaate, että tapauksessa esitutkintakynnys oli ylittynyt ja täten kyseessä olisi ollut jo aloitettu esitutkinta, jonka päätösperusteeksi esitutkintalain 10 luvun 2 §:n 2 momentti sopii.

Hämeen poliisilaitos on todennut lausuntonaan asiasta, että yleisesti noudatetun käytännön mukaisesti pelkkä rikosilmoituksen kirjaaminen ei tarkoita, että asiassa olisi päätetty aloittaa esitutkinta, ja siten asiassa olisi tullut tehdä esitutkintalain 3 luvun 3 §:ään perustuva päätös siitä, ettei asiassa aloiteta esitutkintaa. Poliisihallitus on arvioinut asiaa samoin kuin poliisilaitos ja todennut, että päätösperusteena olisi tullut soveltaa esitutkintalain 3 luvun 3 §:ää. Se on, samoin kuin poliisilaitos, jäljempänä kohdassa 2 selostetuin tavoin lisäksi arvioinut rikoskomisario A:n harkintavallan käyttämistä asiassa viimeksi mainitun lainkohdan tutkinnanjohtajalle antaman harkintavallan perusteella.

Saadun selvityksen perusteella asiassa ei ollut tehty mitään esitutkintatoimia. Arvioin asiasta käytettävissäni olevan selvityksen perusteella samoin kuin Poliisihallitus ja poliisilaitos, että asiassa näyttäisi vastoin tutkinnanjohtajan omaa käsitystä olleen tosiasiallisesti kyse esitutkintalain 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettusta ratkaisusta.

Päätös on joka tapauksessa ollut edellä jo toteamallani tavalla sisäisesti ristiriitainen. Sen päätösperusteeksi oli lisäksi epähuomiossa ilmoitettu oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain säännös, johon päätös ei ole perustunut, ja joka olisi poliisilaitoksen lausunnossaan toteamalla tavalla tullut ilmoittaa vain päätöksessä asianosaisille annetussa ohjeistuksessa. Oikeudellisen ratkaisun perusteena olevien lainkohtien ilmoittaminen on merkityksellistä toisaalta siksi, että

se mahdollistaa ratkaisun jälkikäteisen ulkoisen kontrolloitavuuden, mutta myös siksi, että päätöksen oikeudellisen perusteen huolellisen kirjaamisen yhteydessä ratkaisija tulee itsekin kontrolloineeksi, mitä ja mihin oikeudelliseen perusteeseen perustuvaa ratkaisua hän on tekemässä.

Totean pitäväni peräti ongelmallisena rikoskomisario A:n selvityksestä ilmenevää toteamusta, ettei hän asian tutkinnanjohtajana ollut tietoinen siitä, oliko asiassa aloitettu esitutkinta ja oliko rikoksesta epäillylle ilmoitettu tämän roolista asiassa. A on selittänyt epätietoisuuttaan asiasta sillä, että asiaa oli aiemmin käsitelty poliisilaitoksen esikäsittely-yksikössä. A:n esiin tuoma antaa viitteitä mahdollisesti olevasta tarpeesta varmistua siitä, että poliisilaitoksen rikostutkinnassa ollaan tietoisia sen yksiköiden välisestä työnjaosta ja että asian siirtyessä yksiköstä toiseen siirtyy myös tieto asiassa tehdyistä toimenpiteistä ja tutkinnan vaiheesta.

Totean vielä tässä yhteydessä, että päätöksen asianosaisohjeistuksessa oli selvityspyynnöksiäni todetuin tavoin jo vuonna 2019 kumottu syyttäjälaitoksesta annetun lain säännös. Esitutkintapäätösten asianosaisohjeiden ajantasaisuudesta säädösmuutosten yhteydessä on syytä huolehtia (ks. myös apulaisoikeuskanslerin päätös 17.3.2006 [dnro 1356/1/04](#)) paitsi poliisin toiminnan asianmukaisuuteen kohdistuvan luottamuksen ylläpitämiseksi myös sen varmistamiseksi, että ohjeet ovat sisällöllisesti paikkansapitäviä. Asiassa ohjeessa mainitun säännöksen kumoamisesta oli kulunut jo useita vuosia. Rikoskomisario A on selvityksessään ilmoittanut, että säännös oli ohjeessa inhimillisestä erehdyksestä ja että hän saattaa asian kuntoon.

2 Esitutinnan aloittamista koskeva harkinta ja sen perusteleminen

Edellä jo selostetun esitutkintalain 3 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan esitutkintaviranomaisen on toimitettava esitutkinta, kun sille tehdyn ilmoituksen perusteella tai muuten on syytä epäillä, että rikos on tehty.

Säännöksen lainvalmistelutöiden ([HE 222/2010](#) vp, s. 177) mukaan poliisin tehtävänä on rikoksesta tehdyn ilmoituksen vastaanotettuaan selvittää, onko olemassa sellainen rangaistussäännös, joka voi tulla sovellettavaksi ilmoituksessa tarkoitettua tekoa arvioitaessa. Poliisi ei ole sidottu ilmoituksen tekijän esittämään rikosnimikkeeseen. Esitutinnan toimittamistarvetta arvioitaessa on otettava huomioon kaikki mahdolliset kyseeseen tulevat rikokset.

Poliisihallituksen ohjeessa ”Esitutinnan priorisointi ja päätöksenteko ([POL-2023-68548](#))” todetaan esitutkintakynnyksen arvioimisesta seuraavaa:

”Tutkinnanjohtajan tulee huomioida, ettei esitutinnan aloittamiseen liittyvä harkintavalta ja soveltamiskäytäntö muodostu sellaiseksi, että esitutkintakynnys nousee tarpeettoman korkeaksi. Esitutkintakynnystä ei voida myöskään asettaa niin alas, että pelkkä ilmoittajan rikosilmoitus rikoksen tapahtumisesta johtaisi kategorisesti esitutinnan aloittamiseen ilman väitettä tukevaa konkreettista selvitystä. Arvioinnissa on lisäksi huomioitava, että esitutinnan aloittamisharkinnan ytimessä on rikoksen tunnusmerkistötekijöiden konkreettisen täyttymisen arviointi. Rikoksentekijän intention (tahallisuus, tuottamus) ja syyksiluettavuuden edellytysten arviointi ovat syyttäjän tehtävä. Tahallisuus- ja tuottamusarvostelu eivät kuitenkaan ole esitutinnan aloittamisharkinnassakaan täysin vailla merkitystä, koska tahallisuus ja huolimattomuus kytkeytyvät rikostunnusmerkistöissä yhdeksi tunnusmerkistöelementiksi. Kiinnittämällä huomiota kunkin yksittäistapauksen erityispiirteisiin tutkinnanjohtaja joutuu usein ainakin jossain määrin arvioimaan, viittaako asiassa saatu selvitys edes alustavasti siihen, että rikokseksi väitettyä tekoa on pidettävä tunnusmerkistön tarkoittamalla tavalla tahallisena tai vaadittua huolimattomuuden tasoa ilmentävänä.” (s. 11-12).

Esitutkintalain 3 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan ennen esitutinnan aloittamista esitutkintaviranomaisen on tarvittaessa selvitettävä 1 momentissa tarkoitettuun rikosepäilyyn liittyvät seikat erityisesti siten, että ketään ei aiheuttomasti aseteta rikoksesta epäillyn asemaan ja että asian sitä edellyttäessä voidaan tehdä mainitun luvun 9 §:n 1 momentissa tai 10 §:n 1 momentissa tarkoitettu ratkaisu esitutinnan toimittamatta jättämisestä. Pykälän 3 momentin mukaan tutkinnanjohtaja päättää tarvittaessa siitä, toimitetaanko esitutkinta, ja päätöksen tekemiseen mahdollisesti tarvittavien seikkojen selvittämisestä.

Esitutkintalain 11 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan esitutinnan toimittamatta jättämisestä on tehtävä kirjallinen päätös, josta on ilmentävä muun ohella päätöksen perustelut ja sovelletut säännökset.

Oikeudellisten ratkaisujen perusteluilla on monia eri tehtäviä (ks. kokoavasti Virolainen, Jyrki – Martikainen, Petri: Pro & contra. Tuomion perustelemisen keskeisiä kysymyksiä. Talentum 2003 s. 63-99). Esitutkintapäätösten perustelujen keskeinen tehtävä on tiedottaa asianosaisille, miksi esitutkintaa ei aloiteta tai miksi se on lopetettu. Päätöksen perustelut lisäävät luottamusta viranomaisen toimintaan, mahdollistavat tarvittaessa ratkaisujen asianmukaisuuden jälkikäteisen oikeudellisen arvioinnin ja edellä jo todetuin tavoin toimivat lisäksi ratkaisijan oman itsekontrollin välineenä.

Rikoskomisario A on esitutinnan toimittamatta jättämistä koskevassa päätöksessään todennut kunnianloukkaukseen syylistyvän kyseisen rikoksen tunnusmerkistön mukaan se, joka esittää valheellisen tiedon tai vihjauksen siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vahinkoa tai kärsi-

mystä loukatulle taikka häneen kohdistuvaa halveksuntaa. Hän on todennut johtopäätöksensä, että rikoksen tunnusmerkistön toteutuminen vaatisi selkeästi valheellisen tiedon levittämistä, mitä hänen arvionsa mukaan ei tapauksessa ollut syytä epäillä.

Rikoskomisario A:n päätöksessään selostama rikostunnusmerkistö vastaa kunnianloukkauksen kriminalisoinnin sisältävän rikoslain 24 luvun 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädettyä. Momentin 2 kohdan mukaan rikokseen syyllistyy kuitenkin myös se, joka muutoin kuin 1 kohdassa tarkoitulla tavalla halventaa toista.

Viimeksi mainitun 2 kohdan perusteella teko voi joissakin tapauksissa tulla rangaistavaksi myös, vaikka väite olisi tosi tai vihjauksen kohteena olisi tosiseikka, jos tiedolla tai vihjauksella halvennetaan toista ([HE 184/1999 vp](#), s. 33). Lisäksi yksityiselämää suojataan myös totuudenmukaisten tietojen levittämiseltä rikoslain 24 luvun 8 §:n yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämistä koskevalla kriminalisoinnilla ([HE 184/1999 vp](#), s. 31). Viimeksi mainitun pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämiseen syyllistyy se joka oikeudettomasti toimittamalla lukuisten ihmisten saataville esittää toisen yksityiselämästä tiedon, vihjauksen tai kuvan siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vahinkoa tai kärsimystä loukatulle taikka häneen kohdistuvaa halveksuntaa.

Selvityksessään rikoskomisario A on lisäksi tuonut esiin päätyneensä harkinnassaan siihen, ettei julkaisun tehneellä henkilöllä ole ollut rikoslain 24 luvun 9 §:n 1 momentin 2 kohdan soveltamisen edellyttävää halventamistarkoitusta eikä hän ole myöskään voinut pitää halvennetuksi tulemistä toimintansa todennäköisensä seurauksena. Yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisen osalta hän todennut, että hän ei inhimillisen erehdyksen vuoksi ollut päätöksessään kirjallisesti huomioinut kyseisestä kriminalisointia. Hän on kuitenkin jälkikäteen selvityksessään tuonut muun ohella esiin, että hänen päätösharkintansa lähtökohtana oli ollut rikoksesta epäillyn auttamistarkoitus sekä tämän huoli kantelijan lapsen terveydentilasta ja turvallisuudesta. A:n arvion mukaan tiedon julkaisemisen tarkoituksena on ollut saattaa kantelijan epäilty rikollinen teko yleisön tietoon ja sitä kautta edistää sen päätymistä viranomaisten tietoon.

Arvioitaessa tahallisuutta esitutinnan aloittamista koskevassa harkinnassa tulee siitä olla riittävä selvitys. Totean, että rikoskomisario A:n asiasta antamassa selvityksessä on tehty verraten pitkälle meneviä oletuksia julkaisun tehneen henkilön tarkoituksesta, vaikka häntä ei ollut asiassa puhutettu.

Yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisen tunnusmerkistö edellyttää, että tieto on esitetty oikeudettomasti. Rikoskomisario A on selvityksessään ja Hämeen poliisilaitos lausunnossaan tuonut esiin sen, että julkaisun tehneen henkilön tarkoituksena olisi ollut saattaa rikoksesta epäilty poliisin tietoon. Nähdäkseni tässä yhteydessä on arvioitu, että julkaisun tehnyt henkilö

oli sinänsä levittänyt kantelijasta yksityiselämään kuuluvia tietoja, mutta julkaisun tehneellä henkilöllä olisi ollut oikeus julkaista nämä tiedot mainitun tarkoituksensa vuoksi.

Yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämistä koskevan säännöksen esitöissä ([HE 19/2013 vp](#), s. 39) on todettu, että jos rikos on sen laatuinen, että sillä ei voida katsoa olevan yhteiskunnallista merkitystä, sitä koskeva tieto kuuluu tekijänsä yksityiselämänä suojattaviin seikkoihin. Muussa tapauksessa yksityiselämän suoja ei aseta esteitä julkistamiselle. Ratkaisu riippuu tässäkin yhteydessä kuitenkin toisaalta teon laadusta ja tekijästä, toisaalta siitä, miten teko liittyy tekijän yhteiskunnalliseen rooliin, ja on tapauskohtaista harkintaa.

Rikoskomisario A:n selvityksessä ja asiasta annetuissa lausunnoissa on viitattu mainittua hallituksen esitystä koskeneeseen lakivaliokunnan mietintöön [LaVM 11/2013 vp](#), jossa valiokunta on edellä mainittujen säädösperustelujen selostamisen jälkeen korostanut sananvapauden merkitystä ja katsonut, että rikollisen toiminnan tai muun virallishäntien vastaisen menettelyn paljastaminen voi olla rangaistavaa vain hyvin poikkeuksellisesti.

Selvityksessä ei ole esitetty arviota, jonka mukaan julkaisun kohteena olleella rikosepäilyllä olisi ollut lainvalmistelutöissä mainittua yhteiskunnallista merkitystä. Tutkinnanjohtajan selvityksessään esittämä arvio julkaisun tehneen henkilön tarkoituksesta ja tahallisuuden puuttumisesta perustuu vain oletukseen, joka on tehty epäilyä puhuttamatta. Rikosten selvittäminen kuuluu ensisijaisesti poliisille eikä Facebook-ryhmässä tehtäväksi ja rikosepäilyn saattaminen poliisiin tietoon ei edellytä sitä koskevien tietojen julkaisemista Facebookissa. Kantelijan tekemän rikosilmoituksen mukaan seurauksena tietojen ja kantelijan puhelinnumeron julkaisemisesta oli ollut, että ihmiset olivat soitelleet hänelle, uhkailleet ja selvittäneet hänen kotiosoitettaan.

Poliisihallitus on todennut lausunnossaan, että ilmoitettua tekoa olisi tullut esitutkintapäätöksessä arvioida rikoslain 24 luvun 9 §:n 1 momentin 1 kohdan ohella myös suhteessa mainitun momentin 2 kohdassa säädettyyn tunnusmerkistöön ja rikoslain 24 luvun 8 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaiseen yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisen tunnusmerkistöön. Se on lisäksi todennut Facebook-julkaisun tarkoituksien arvioimisen yksinomaan julkaisun perusteella olevan ongelmallista, vaikka siitä ei poliisilaitoksen selvitykseen liitetyn kuvakaappauksen perusteella Poliisihallituksen näkemyksen mukaan sinänsä ilmennytkään halventamistarkoitukseen viittaavaa. Ottaen huomioon, että tekijän tarkoituksiin ja tahallisuuteen liittyvillä kysymyksillä voi sinänsä joissain olosuhteissa olla merkitystä tutkinnan aloittamiskynnyksen arvioinnissa, ja esitutkintalain tutkinnanjohtajalle suoman suhteellisen laajan harkintavallan ei rikoskomisario A Poliisihallituksen arvion mukaan ole selvityksessään esittämänsä perusteella ylittänyt asian ratkaistessaan harkintavaltaansa. Näin siitäkin huolimatta, vaikka asiassa olisi Poliisihallituksen arvion mukaan voinut päätyä myös toiseen lopputulokseen ja aloittaa esitutkinta.

Poliisihallituksen arvion mukaan joka tapauksessa selvityksessä esitetyt perustelut ja ilmoituksessa esitettyjen tietojen suhde vaihtoehtoihin rikosnimikkeisiin olisi tullut käydä ilmi esitutkintapäätöksestä, minkä vuoksi päätös on Poliisihallituksen arvion mukaan ollut puutteellinen.

Yhdyn Poliisihallituksen lausunnossaan esittämään näkemykseen. Pidän rikoskomisario A:n esitutkintapäätöstä puutteellisena, kun asiaa ei ollut arvioitu selvityspyynnössäni ja Poliisihallituksen lausunnossa mainittujen rikostunnusmerkistöjen kannalta. Ottaen huomioon Poliisihallituksen oman arvion, että asiassa olisi voinut päätyä esitutkinnan aloittamiseen ja että selvityksestä ei käy ilmi sellaista muun ohella yksityiselämän suojaa loukkaavan tiedon levittämisen sisältävää asian uudelleen arviointia asiassa vielä suoritettuna, olisi poliisilaitoksen nähdäkseni perusteltua vielä ottaa esitutkinnan toimittaminen asiassa kerrotun perusteella uudelleen arvioitavaksi.

Totean, että rikoskomisario A:n päätös on puutteellinen eikä sitä ole perusteltu esitutkintalain 11 luvun 1 §:n 2 momentin edellyttämällä tavalla. Esitutkinnan toimittamatta jättämistä ei ole perusteltu asianmukaisesti arvioiden kaikkia mahdollisia asiassa kyseeseen tulevia rikosnimikkeitä.

3 Toimenpiteet

Kiinnitän Hämeen poliisilaitoksen rikoskomisario A:n huomiota esitutkintapäätösten huolelliseen laatimiseen ja perustelemiseen sekä tarpeeseen esitutkinnan toimittamista koskevassa harkinnassa ottaa riittävän laaja-alaisesti huomioon tutkintapyynnössä ilmi tuotuihin tosiseikkoihin soveltuvat rangaistussäännökset.

Poliisihallitus on edellä selostetuvin tavoin lausunnossaan todennut, että rikoskomisario A:n ratkaisemassa asiassa olisi voinut päätyä myös arvioon, että asiassa oli syytä epäillä rikosta. Selvityksestä ei käy ilmi, että asiassa olisi tehty esitutkinnan toimittamista koskevaa uutta arvioita, jossa asiaa olisi arvioitu muun ohella yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisen tunnusmerkistön valossa. Pidän kerrottuun nähden perusteltuna, että Hämeen poliisilaitos vielä tekisi mainitunlaisen arvion. Pyydän sitä ilmoittamaan 31.12.2024 mennessä mahdollisista toimenpiteistään asiassa.

Asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiini.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Esittelijä

Marianne Mettovaara